

N:o 2.

Ank. till Riksd. Kansli den 23 Febr. 1885, kl. 12 midd.

Första Kammarens Första Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 2, i anledning af väckt fråga om offentliggörandet af berättelser öfver resor i utlandet gjorda med bidrag af statsmedel.

Uti en inom Riksdagens Första Kammare väckt, till Utskottet hänvisad motion, N:o 12, har Herr *Adelsköld* anført, att hvarje år ej obetydliga belopp utlemnas i form af statsanslag till understöd åt unge män för att i främmande länder förkofra sig i sina yrken samt att såsom vilkor för åtnjutande af dylikt understöd vanligen ingår att reseberättelser skola af stipendiaten afgifvas, äfvensom att dessa berättelser ofta äro lärorika och af högt intresse, men att deras öde vanligen är att, lagda på en hylla i något arkiv, öfverlemnas åt glömskan.

Motionären anför vidare, att ändamålet med dessa berättelsers afgifvande, som måste vara att komma andra till nytta, härigenom förfelas, samt att intresset för desammas uppsättande äfven måste vara ringa, då man på förhand känner deras öde att gömmas och glömmas, hvaremot stipendiaten naturligtvis skulle uppmuntras att söka göra dem så innehållsrika som möjligt, om han viste att de voro ämnade att bekantgöras för en större publik och derigenom blifva till nytta och gagn för det allmänna och yrkeskamrater.

Motionären har derföre ansett att dessa berättelser borde publiceras, hvilket han för sin del trots bäst kunna ske i de många olika facktidningar, som utgifvas med bidrag af allmänna medel.

Bih. till Riksd. Prot. 1885. 8 Saml. 2 Afd. 1 Band. 2 Häft.

Vidare har vid öfverläggningarne uti Utskottet inhemtats, att under föregående åren såsom resestipendier anvisats:

Till officerare vid hären	9,000	kronor,
Till väg- och vattenbyggnadsofficerare	3,000	»
Till officerare vid flottan samt mariningeniörsstaten	15,000	»
Till arbetare i de olika yrkena	8,000	»
Till bergsbruksidkare	6,000	»
Till civile läkare	3,000	»
Till landtbruksstudier	6,000	»

o. s. v., hvarförutom särskilda resestipendier vanligen lemmas under större utländska utställningar;

att stipendier i allmänhet utgå med 400 till 1,200 kronor, äfvensom att bland andra nedaustående tidskrifter utgifvas med bidrag af allmänna medel, nemligen:

Krigsvetenskapsakademiens handlingar,
 Örlogsmannasällskapets tidskrift,
 Tidskrift för sjöväsendet,
 Ingeniörföreningens förhandlingar,
 Nordiskt Medicinskt Arkiv och Hygiæa,
 Svensk Veterinärtidskrift,
 Landtbruksakademiens handlingar,
 Svenska Trädgårdsföreningens tidskrift,
 Teknisk tidskrift,
 Pedagogisk tidskrift, m. fl.

Utskottet har med anledning af ofvanstående trott sig finna att, om också en och annan af de inlemnade reseberättelserna skulle vara af mindre intresse, och att således utgallring af dylika må hända borde göras, den sporre, som ligger deruti att dessa berättelser publicerades, otvifvelaktigt skulle bidraga till att stipendiaterna så väl föranleddes att söka vinna den största möjliga nytta af sina resor som äfven att göra berättelserna så innehållsrika som möjligt. Och då dessutom ändamålet med dessa reseberättelsers afgifvande, som väl borde vara, att de skola komma yrkeskamrater och allmänheten till gagn, helt säkert förfelas, om de icke på föreslaget sätt offentliggöras, så har Utskottet, med åberopande af hvad sålunda blifvit anfördt, och under antagande och förutsättning, att Kongl. Maj:t, om Riksdagen för sin del godkänner motionens syfte, ordnar denna sak, på det sätt, som kan befinnas bäst och nyttigast för det allmänna och stipendiaterna, ansett sig böra hemställa,

att Riksdagen ville besluta en underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan, det täcktes Kongl. Maj:t föreskrifva, dels att reseberättelser skola inom viss tid efter hemkomsten afgifvas af alla, som erhålla statsunderstöd för resor och studier i utlandet, dels ock att såsom vilkor för erhållande af statsbidrag till facktidningar och tidskrifter stadgas, att förstnämnda reseberättelser skola i desamma omedelbart efter afgifvandet intagas.

Stockholm den 23 Februari 1885.

På Utskottets vägnar:

ROBERT De la GARDIE.

N:o 3.

Ank. till Riksd. Kansli den 23 Febr. 1885, kl. 12 midd.

Första Kammarens Första Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 3, angående Herr Borgs motion om stadgande af rätt för flicka att på samma vilkor som yngling intagas i sjette och sjunde klasserna vid rikets allmänna läroverk.

Uti en till Utskottet hänvisad motion, N:o 40, har Herr *Borg* på anförda grunder yrkat, »att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t må hemställa, det täcktes Kongl. Maj:t som tillägg till § 25 mom. 3 i Kongl. Maj:ts nådiga stadga af den 1 November 1878 eller ock å annat lämpligt ställe i nämnda stadga förordna i nedanstående syfte: *Flicka ege*